

De italienska myndigheternas resolution av Banca delle Marche fastställdes huvudsakligen på grund av att banken saknade möjlighet att fullgöra sina åtaganden

Kommissionen kan inte anses vara ansvarig för att ha förhindrat undsättning av banken

Sökandena var aktieägare och innehavare av efterställda obligationer i Banca delle Marche, som var det främsta bankinstitutet i den italienska regionen Marche.

Banca d'Italia (Italiens centralbank) framhöll den 9 januari 2012 att de kontroller som genomförts i Banca delle Marche hade visat på allvarliga brister i de interna kontrollsystemen som oundvikligen fick återverkningar på dess "betydande exponering ... i förhållande till kredit- och finansrisker". Den 15 oktober 2013 sattes Banca delle Marche under extraordinär förvaltning, bland annat på grund av "allvarliga brister och oegentligheter".

Efter att Europeiska kommissionen gjort en preliminär granskning på eget initiativ avseende de stödåtgärder som Fondo interbancario di tutela dei depositi (insättningsgarantifond mellan banker, nedan kallad FITD) – det vill säga det italienska systemet för garanti av insättningar i form av ett privaträttsligt konsortium mellan banker som förvaltar egna medel – planerade att vidta till förmån för en annan italiensk bank, Banca Tercas¹ och Banca delle Marche, riktade Europeiska kommissionen den 10 oktober 2014 en begäran om upplysningar till de italienska myndigheterna i vilken den framhöll att det inte kunde uteslutas att dessa ingripanden kunde utgöra statligt stöd. För det fall Italiens centralbank avsåg att godkänna ett sådant ingripande var det enligt kommissionen lämpligt att dessa myndigheter anmälde åtgärden i fråga före dess godkännande.²

Genom skrivelse av den 21 augusti 2015, angående förfarandet avseende Banca delle Marche, erinrade kommissionen om möjligheten av att det förelåg statligt stöd och anmodade de italienska myndigheterna att inkomma med uppdaterade upplysningar i detta avseende samt att avstå från att vidta alla åtgärder genom FITD innan åtgärden anmälts och innan ett beslut från kommissionen erhållits.

Den 8 oktober 2015 fastställde och godkände FITD det huvudsakliga innehållet i ett andra försök till ingripande till förmån för Banca delle Marche och underrättade Italiens centralbank om detta.

Genom skrivelse av den 19 november 2015 uppmärksammade kommissionen de italienska myndigheterna på att tillämpningen av ett insättningsgarantisystem för att rekapitalisera en bank³ omfattades av bestämmelserna om statligt stöd.

Italiens centralbank inledde den 21 november 2015 ett resolutionsförfarande. Kommissionen hade underrättats i förväg om ett förslag till ett sådant förfarande. I detta förslag framhöll Italiens centralbank bland annat att FITD inte hade kunnat rekapitalisera Banca delle Marche, eftersom kommissionen inte hade gjort någon "positiv bedömning ... av [denna åtgärds] förenlighet med [unionens] regler om statligt stöd".

¹ Se dom av den 2 mars 2021, kommissionen/Italien m.fl., [C-425/19 P](#), (se även [pressmeddelande nr 30/21](#)).

² I enlighet med kraven i artikel 108.3 FEUF.

³ Artikel 11.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem (EUT L 173, 2014, 149).

Sökandena ansåg att kommissionen, genom rättsstridiga anvisningar som lämnats till de italienska myndigheterna, hindrade en undsättning genom FITD:s rekapitalisering av Banca delle Marche, och de väckte därför talan vid tribunalen om fastställande av att unionen ådragit sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar. Enligt sökandena har kommissionen förhindrat en sådan undsättning och tvingat de italienska myndigheterna att inleda ett resolutionsförfarande avseende Banca delle Marche enligt de italienska bestämmelser som införlivar direktiv 2014/59⁴.

Tribunalen ogillar genom denna dom sökandenas talan med motiveringen att de inte har visat att det fanns ett orsakssamband mellan kommissionens påstått rättsstridiga handlande och den påstådda skadan, varför villkoren för unionens utomobligatoriska skadeståndsansvar inte var uppfyllda.

Tribunalens bedömning

Tribunalen erinrar inledningsvis om att unionens utomobligatoriska skadeståndsansvar⁵ förutsätter att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det föreligger en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge enskilda rättigheter, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan åsidosättandet av den skyldighet som åligger den som har vidtagit rättsakten och den skada som de drabbade personerna har lidit. Det sistnämnda villkoret avser att det ska finnas ett tillräckligt direkt orsakssamband mellan unionsinstitutionernas handlande och skadan, ett samband som det ankommer på en sökande att bevisa, varvid det handlande som läggs institutionen till last ska vara den avgörande orsaken till skadan. Unionens utomobligatoriska skadeståndsansvar kan inte heller göras gällande om inte samtliga förutsättningar för skadeståndsskyldigheten är uppfyllda, vilket innebär att det räcker att ett av dessa villkor inte är uppfyllt för att talan ska ogillas.

Vid bedömningen av villkoret att det ska föreligga ett tillräckligt direkt orsakssamband godtar inte tribunalen sökandenas argument att kommissionens preliminära skrivelser och ställningstaganden som ledde till antagandet av resolutionsbeslutet avseende Banca delle Marches var resultatet av kommissionens felbedömning av begreppet stöd, på grund av att den felaktigt skulle ha ansett att FITD:s ingripanden, trots deras privata karaktär, utgjorde åtgärder som kan tillskrivas den italienska staten och som innefattar statliga medel. Tribunalen anger att **kommissionen erinrade de italienska myndigheterna om nödvändigheten av att i förväg anmäla och inte vidta eventuella stödåtgärder till förmån för bland annat den aktuella banken. Tribunalen finner inte att dessa skrivelser och ställningstaganden innehåller någon rättslig bedömning med avseende på kriterierna för begreppet stöd. Kommissionen uttalade sig således varken om en konkret åtgärd eller exakt hur den tolkar begreppet stöd.** Kommissionen har således varken hotat de italienska myndigheterna med att stoppa eller förbjuda eventuella ingripanden från FITD:s sida till förmån för Banca delle Marche eller utövat påtryckningar i detta avseende.

Tribunalen finner i detta avseende att **sökandena saknar fog för att åberopa beslutet som antogs den 27 februari 2015 om att inleda det formella granskningsförfarandet avseende FITD:s ingripande till förmån för Banca Tercas, i vilket kommissionen ansåg att detta ingripande uppfyllde kriterierna för att tillskrivas staten och för att innefatta statliga medel. Det fanns nämligen inte, innan resolutionsbeslutet avseende Banca delle Marche antogs, till skillnad från dessa stödåtgärder till förmån för Banca Tercas, något bindande förslag till ingripande från FITD till förmån för Banca delle Marche, någon ansökan om godkännande av ett sådant förslag till Italiens centralbank, någon formell underrättelse om detta förslag och inte heller något annat skäl för kommissionen att inleda ett formellt granskningsförfarande i detta avseende.** Enligt tribunalen var det därför omöjligt för kommissionen att med tillräcklig precision veta om FITD:s eventuella planerade ingripande till förmån för Banca delle Marche kunde uppfylla kriterierna för statligt stöd.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 2014, s. 190).

⁵ Artikel 340 andra stycket FEUF.

Tribunalen understryker att **de avgörande omständigheterna till förmån för resolutionsbeslutet avseende Banca delle Marche var att denna bank saknade möjlighet att fullgöra sina åtaganden, vilket framgår av de sammanlagda förlusterna på 1,445 miljarder euro, ett förmögenhetsunderskott på 1,432 miljarder euro** som offentliggjordes den 30 september 2015 och den omständigheten att det under förfarandet med extraordinär förvaltning inte hade varit möjligt att få till stånd åtgärder från den privata sektorns sida som kunde lösa bankens krissituation.

Redan innan införlivandet av direktiv 2014/59 med italiensk rätt, som skulle ha möjliggjort en sådan stödåtgärd, meddelade de extraordinära förvaltarna för Banca delle Marche dessutom Italiens centralbank om bankens nära förestående betalningsinställelse och angav att de befarade att banken inte skulle kunna räddas i tid med hänsyn till bankens finansiella situation. Enligt tribunalen visar detta i sig att **det inte var möjligt med ett snabbt ingripande från FITD, vilket gäller oberoende av den eventuella skyldigheten att i förväg anmäla ingripandet till kommissionen.**⁶

Tribunalen avfärdar dessutom sökandenas påståenden om att kommissionens påstått rättsstridiga handlande skulle ha förhindrat undsättningen av Banca delle Marche och att det var den faktiska och enda orsaken till den skada som sökandena lidit. Detta beteende kan ha spelat en viss roll i den utredning som ledde de italienska myndigheterna till att besluta om resolution av banken, men deras **beslut att inleda resolutionsförfarandet avseende Banca delle Marche, vilket antogs inom ramen för deras egna befogenheter och deras utrymme för skönsmässig bedömning, var enligt tribunalen icke desto mindre självständigt och det påverkades inte på ett avgörande sätt av kommissionens inställning. Beslutet grundades nämligen huvudsakligen på deras konstaterande att banken saknade möjlighet att fullgöra sina åtaganden**, vilket var den avgörande orsaken till denna resolution. Tribunalen konstaterar således att sökandena inte har styrkt att FITD med de italienska myndigheternas, i synnerhet Italiens centralbanks, samtycke, utan kommissionens påstått rättsstridiga handlande, faktiskt skulle ha kunnat rädda Banca delle Marche i november 2015.

PÅPEKANDE: Tribunalens avgörande kan överklagas till domstolen inom två månader och tio dagar från delgivningen. Överklagandet ska vara begränsat till rättsfrågor.

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för tribunalen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

⁶ Artikel 108.3 FEUF.